

RP 206/2022 rd

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av avtalet med Japan om ett system med feriearbete

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Syftet med denna proposition är att inhämta riksdagens godkännande för ett avtal mellan Republiken Finlands regering och Japans regering om ett system med feriearbete och för lagen om ikraftsättande av avtalet. Syftet med avtalet är att ömsesidigt underlätta för unga medborgare från de avtalsslutande länderna att bekanta sig med kulturen och samhället i det andra avtalsslutande landet och delvis finansiera sin vistelse genom att tillfälligt arbeta. Avsikten är inte att inom ramen för avtalet flytta till det andra landet. Uppehållstillstånd enligt avtalet kan beviljas endast en gång och syftet med vistelsen får inte ändras. Förfarandet enligt avtalet kan dock senare leda till arbetskraftsmigration mellan de avtalsslutande länderna.

Parterna ska skriftligen underrätta varandra när de har slutfört de interna förfaranden som krävs för att avtalet ska träda i kraft. Avtalet träder i kraft den trettionde dagen efter dagen för mottagandet av den senare underrättelsen.

I propositionen ingår ett förslag till lag för att sätta i kraft de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

Lagen avses träda i kraft samtidigt som avtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Avtalets målsättning	4
3 De viktigaste förslagen	4
4 Propositionens konsekvenser	4
5 Remissvar	5
6 Bestämmelserna i avtalet och deras förhållande till lagstiftningen i Finland	5
7 Ikraftträdande.....	7
8 Bifall av Ålands lagting	8
9 Genomförande och uppföljning	8
10 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning	8
10.1 Behovet av riksdagens samtycke	8
LAGFÖRSLAG	10
Lag om avtalet med Japan om ett system med feriearbete	10
AVTALSTEXT	11

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

Avtal om feriearbete är runtom i världen en vanlig bilateral avtalsform med syftet att göra det lättare för ungdomar att lära känna den andra avtalsstatens kultur och samhälle genom att semestra men också genom att arbeta en del av tiden. Över 60 stater har ett bilateralt avtal om feriearbete. Stater har olika praxis när det gäller formen av avtal om feriearbete, och praxis i vissa stater är att göra ett icke-rättsligt bindande samförståndsavtal eller arrangemang i frågan. Enligt gällande praxis i Finland bör frågan avtalas i ett bindande statsfördrag.

Japans ambassad kontaktade arbets- och näringsministeriet den 24 mars 2019 och berättade om Japans vilja att ingå ett avtal om feriearbete med Finland. Inrikesministeriet hade redan 2015 diskuterat ett avtal om feriearbete med Japans ambassad, men förhandlingarna framskred inte då.

Syftet med avtalet mellan Finland och Japan om ett system med feriearbete, nedan *avtalet om feriearbete*, är att underlätta för finländska unga att bekanta sig med den japanska kulturen och det japanska samhällslivet och på motsvarande sätt för japanska unga att bekanta sig med den finländska kulturen och det finländska samhällslivet på så sätt att det är möjligt att täcka en del av kostnaderna för ferien genom förvärvsarbete. Unga som omfattas av systemet med feriearbete kan vistas i Finland med tidsbegränsat uppehållstillstånd eller i Japan med visum för feriearbete i högst ett år, främst för att semestra. Arbete och studier är inte det primära syftet med vistelsen i det andra landet, utan de är kompletterande syften.

Finland har för närvarande avtal om feriearbete med Australien (2002) och Nya Zeeland (2004). Avtalet om feriearbete mellan Finland och Australien har inte satt ikraft, eftersom det vid tidpunkten av ikraftträdandet inte ansågs kräva ikraftsättande. Ändringen av avtalet om ferieavtalet mellan Finland och Australien förhandlas för närvarande och syftet är att sätta avtalet i ikraft i sin helhet i ändrad form när ändringarna har blivit godkända. Avtalet om feriearbete mellan Finland och Nya Zeeland blev inte heller satt ikraft vid den tiden, men när systemet senare ändrades sattes avtalet i ikraft i sin helhet genom lagen om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i arrangemanget mellan Finland och Nya Zeeland för ett system med feriearbete (995/2014) samt genom statsrådets förordning om sättande i kraft av arrangemanget mellan Finland och Nya Zeeland för ett system med feriearbete och om ikraftträdande av lagen om sättande i kraft av de bestämmelser i arrangemanget som hör till området för lagstiftningen (821/2015).

1.1 Bakgrund

1.2 Beredning

Arbets- och näringsministeriet samordnar förhandlingar om avtal om feriearbete med Japan och andra stater. Statsrådet tillsatte den 5 september 2019 förhandlingsdelegationer för avtalsförhandlingar med Japan, Sydkorea och Kanada. Ordförande för delegationen var en företrädare för arbets- och näringsministeriet. I delegationen ingick företrädare för utrikesministeriet, inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen. Delegationen förhandlade om beredningen och ingåendet av avtalet om feriearbete med Japans utrikesministerium och arbetsministerium via Japans ambassad i Helsingfors.

Republikens president beviljade fullmakt för undertecknande av avtalet den 29 april 2022. Avtalet undertecknades för Finlands del av ambassadör Pekka Orpana i Tokyo den 11 maj 2022.

Regeringspropositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet i samarbete med inrikesministeriet, utrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och Utbildningsstyrelsen.

Utlåtande om utkastet till regeringsproposition begärdes av utrikesministeriet, justitieministeriet, finansministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet,

migrationsavdelningen, polisavdelningen och gränsbevakningsavdelningen vid inrikesministeriet, diskrimineringsombudsmannen, Migrationsverket, Utbildningsstyrelsen, Finlands ambasad i Tokyo, närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna, regionförvaltningsverken och Ålands landskapsregering. Utlåtande begärdes dessutom av arbetsmarknadens centralorganisationer, Företagarna i Finland rf, Centralhandelskammaren och Suomalais-Japanilainen Yhdistys ry.

2 Avtalets målsättning

Målsättningen med avtalet om feriearbete är att ömsesidigt underlätta möjligheterna för unga från de avtalsslutande länderna att bekanta sig med kulturen och samhället i det andra avtalsslutande landet och delvis finansiera vistelsen i det avtalsslutande landet genom att tillfälligt arbeta där. Avsikten är inte att inom ramen för avtalet om feriearbete flytta till det andra landet. Däremot kan förfarandet med avtal om feriearbete senare leda till arbetskraftsmigration mellan de avtalsslutande länderna. Det indirekta syftet med avtalet om feriearbete är således att främja arbetskraftens rörlighet mellan Finland och Japan och därigenom också att främja arbetsmarknadens funktion och näringslivets verksamhetsbetingelser.

3 De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner avtalet mellan Republiken Finlands regering och Japans regering om ett system med feriearbete.

Propositionen innehåller också ett förslag till en så kallad blankettlag, genom vilken de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft.

4 Propositionens konsekvenser

Det kan bedömas att i synnerhet finländska unga ansöker om tillstånd att resa till Japan i enlighet med avtalet om feriearbete. Det uppskattas att några hundra ansökningar blir anhängiga per år. Finlandsbilden är positiv i Japan, så det kan bedömas att också japanska ungas ansökningar om att komma till Finland blir anhängiga, dock kanske något färre ansökningar än de som görs av finländare. Uppskattningen grundar sig på att det i Finland årligen med avtal om feriearbete som grund ansöks om uppskattningsvis närmare tusen tillstånd när det gäller Australien och uppskattningsvis flera hundra tillstånd när det gäller Nya Zeeland. Antalet ansökningar som inlett från Australien och Nya Zeeland är däremot betydligt färre. Uppskattningarna påverkas också av att Finland har avtal om feriearbete endast med två stater, medan Australien, Nya Zeeland och Japan har betydligt fler avtal om feriearbete. De unga i dessa länder har således en omfattande valfrihet i fråga om till vilket land de ska åka för feriearbete.

I propositionen är det inte fråga om någon egentlig invandring, utan om att bekanta sig med landet. Propositionen skapar dock en grund för eventuella migrationsbeslut i ett senare skede. På längre sikt inverkar propositionen därför positivt på den ökade arbetskraftsinvandringen. De konkreta konsekvenserna av positiva associationer som uppstår i och med tillämpningen av avtalet är dock svåra att bedöma.

Propositionen har inga konsekvenser med tanke på statsbudgeten. En person som feriearbetar och eventuellt använder det offentliga hälso- och sjukvårdssystemet belastar inte de offentliga medlen, eftersom det krävs en sjukförsäkring av den som kommer till landet på basis av avtalet om feriearbete.

Propositionen har inga betydande konsekvenser för Migrationsverkets resurser, eftersom antalet uppehållstillstånd som söks i Finland bedöms vara litet och de beslutsprocesser som baserar sig på avtal om feriearbete redan existerar. Upphållstillstånd med avtal om feriearbete som grund beviljas med stöd av 77 § (Annat uppehållstillstånd för förvärsarbete) 1 mom. 11 punkten i utlänningslagen (301/2004) då det är fråga om arbete eller arbetspraktik som ingår i ett mellanstatligt avtal. Eftersom tillståndsgrunden redan ingår i migrationsförvaltningens informationssystem (UMA-systemet), behöver inga ändringar göras i informationssystemet.

Ansökningar om uppehållstillstånd och relaterade förfrågningar i enlighet med förslaget påverkar arbetsbelastningen av medborgartjänsterna vid Finlands ambassad i Tokyo. Ambassaden anser att det är viktigt att följa antalet ansökningar och deras fördelning över tiden för att försäkra tillräckliga resurser.

5 Remissvar

Utlåtandet har utfärdats av finansministeriet, utrikesministeriet, inrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Utbildningsstyrelsen, Migrationsverket, ambassaden av Finland i Tokyo, Birkalands arbets- och näringsbyrå, Tavastlands arbets- och näringsbyrå, Finlands Näringsliv EK, Akava, Företagarna i Finland och finsk-japanska föreningen.

I uttalandena stöddes ganska enhetligt avtalet och dess sättande ikraft. I uttalandena ansågs att ungdomars internationella rörlighet skapar kunnande och internationella förbindelser, främjar samspelet mellan finländare och japaner och bidrar till goda relationer mellan de två länderna.

Finansministeriet, Utbildningsstyrelsen, Företagarna i Finland och Tavastlands arbets- och näringsbyrå meddelade att de inte hade något att utlåta.

Undervisnings- och kulturministeriet och Finlands ambassad i Tokyo ansåg att antalet ansökningar om uppehållstillstånd och beslut för feriearbete borde följas. Meningen är att göra detta i samband med statistiken.

I övrigt föreslogs mindre tekniska förändringar av utformningen av proposition.

6 Bestämmelserna i avtalet och deras förhållande till lagstiftningen i Finland

Enligt det inledande stycket i avtalet önskar parterna ge sina medborgare, särskilt unga, större möjligheter att förstå kulturen och den allmänna livsstilen i det andra landet i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen mellan de två länderna. Innehållet i det inledande stycket är sedvanligt för avtal om feriearbete och hänför sig inte till området för lagstiftningen.

I *artikel 1* föreskrivs det om villkoren för beviljande av visum för feriearbete (Japan) och uppehållstillstånd (Finland). Villkoren är med beaktande av parternas olika migrationslagstiftning i tillämpliga delar ömsesidiga. Innehållet i artikel 1 hänför sig till området för lagstiftningen, eftersom enligt 9 § 4 mom. i grundlagen regleras rätten för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet genom lag. Bestämmelser om villkoren för inresa och ansökan om uppehållstillstånd finns i utlänningslagen.

Finland ska bevilja en i Japan bosatt japansk medborgare uppehållstillstånd för feriearbete, om

- a) personens avsikt är att komma till Finland i första hand för att semestra,
- b) personen är 18–30 år gammal när personen ansöker om uppehållstillstånd för feriearbete,
- c) personen inte åtföljs av någon som personen ska försörja, med undantag för sådana som har ett av Finland beviljat uppehållstillstånd för feriearbete eller annat uppehållstillstånd,
- d) personen har ett giltigt pass och returbiljett eller tillräckliga medel för att köpa returbiljett,
- e) personen har tillräckliga medel för sitt uppehälle under inledningen av sin vistelse i Republiken Finland,
- f) personen har för avsikt att lämna Finland när vistelsen upphör och ändrar inte syftet med vistelsen under sin vistelse,
- g) Finland inte tidigare har beviljat medborgaren uppehållstillstånd för feriearbete,

h) personens hälsotillstånd är gott,

i) medborgaren har en heltäckande sjukförsäkring som gäller under hela vistelsen i Republiken Finland,

j) personen saknar straffregister, och

k) personen avser att under sin vistelse i Finland följa Finlands lagar och förordningar.

Migrationsverket beviljar uppehållstillstånd med avtal om feriearbete som grund med stöd av 9 a § (277/2022) i lag om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse på grund av forskning, studier, praktik och volontärarbete (719/2018). Tillståndet beviljas för högst tolv månader.

Till sin systematik avviker förutsättningarna inte avsevärt från den gällande utlänningslagstiftningen. De mest betydande skillnaderna är att den som ansöker om uppehållstillstånd förutsätts bo i sitt hemland, att familjeåterförening inte är tillåten, att personen förutsätts lämna Finland efter att vistelsen har upphört, att syftet med vistelsen inte får ändras, att uppehållstillstånd endast beviljas en gång och att det krävs en sjukförsäkring av den som ansöker om uppehållstillstånd.

Enligt utlänningslagen krävs ingen sjukförsäkring av den som ansöker om uppehållstillstånd på grund av arbete, men det krävs sjukförsäkring av till exempel den som ansöker om uppehållstillstånd på grund av studier. Bestämmelserna i 56 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021), som träder i kraft vid ingången av 2023, gör det inte möjligt att en person som har fått uppehållstillstånd med ett avtal om feriearbete som grund i fråga om offentlig hälso- och sjukvård jämställs med en kommuninvånare. Inte heller innebär överenskommelsen om social trygghet mellan Finland och Japan (FördrS 6 och 7/2022), som trädde i kraft den 1 februari 2022, att den som utför feriearbete omfattas av social trygghet i Finland. Av denna orsak förutsätts det i avtalet om feriearbete en sjukförsäkring som är i kraft under hela vistelsen i Finland. De som utför feriearbete omfattas av hälso- och sjukvårdstjänster endast när de är i arbete, men inte under semestertiden.

I *artikel 2* föreskrivs det om ansökningsorten och ansökningsförfarandet för visum för feriearbete (Japan) och uppehållstillstånd (Finland). Finlands tillåter japanska medborgare att ansöka om uppehållstillstånd för feriearbete vid Finlands ambassad i Japan eller på webben. Vid behov kan representanter för ambassaden intervjua sökanden för att utreda om villkoren enligt avtalet om feriearbete och för inresa uppfylls.

Också innehållet i artikel 2 hör till området för lagstiftningen, även om det inte avviker från den gällande lagstiftningen. Bestämmelser om ansökan om uppehållstillstånd finns i utlänningslagen.

I *artikel 3* föreskrivs det om giltigheten för visum för feriearbete (Japan) och uppehållstillstånd (Finland). Finlands regering tillåter en japansk medborgare som har ett giltigt uppehållstillstånd för feriearbete att vistas i Finland högst ett år från dagen för beviljande av uppehållstillståndet och tillåter personen att tillfälligt under sin vistelse arbeta för att komplettera sitt resekapital i enlighet med de lagar och förordningar som gäller i Finland. Enligt Migrationsverkets praxis kan uppehållstillstånd för feriearbete även beviljas från en senare tidpunkt än beslutdagen. Meningen är att inte ändra denna praxis.

Också innehållet i artikel 3 hör till området för lagstiftningen. Bestämmelser om uppehållstillståndets giltighet och rätten att arbeta i anslutning till uppehållstillståndet finns i utlänningslagen.

Avtalet mellan Finland och Australien om feriearbete innehåller begränsningar i rätten att arbeta. En australisk medborgare har enligt det avtalet rätt att arbeta i högst nio månader under en

tolv månaders tid, dock under högst tre månader hos samma arbetsgivare. I avtalet mellan Finland och Nya Zeeland om feriearbete slopades begränsningarna av rätten att arbeta 2014. Ändringen motiverades med tekniska skäl (RP 84/2013 rd).

Enligt uppgifter från Migrationsverket och regionförvaltningsverken har det vid tillsynen av australiers och nyzeeländares feriearbete inte förekommit överskridningar av rätten att arbeta eller problem vid utförandet av tillsynen. Noggranna gränser för rätten att arbeta skulle eventuellt underlätta tillsynen, men å andra sidan kunde de hindra en person från att få arbete, om endast lite av rätten att arbeta återstår. Dessutom är avtalet om feriearbete förenat med ett kvotförfarande som gör det möjligt att begränsa antalet personer som kommer till Finland från Japan för feriearbete, till exempel om eventuella missförhållanden uppstår (artikel 4). Av de nämnda skälen föreskrivs det inte i artikeln om maximitider för arbete.

Enligt *artikel 4* ska vardera parten årligen fastställa det antal visum för feriearbete eller uppehållstillstånd för feriearbete som parten kan bevilja medborgare i det andra landet och på diplomatisk väg meddela den andra parten antalet.

Artikeln ingår i avtalet om feriearbete på framställning av Japan. Finland har inga kvoter i de nuvarande avtalen om feriearbete som ingåtts med Australien och Nya Zeeland. Den årliga rapporteringen om kvoter till Japan kan till exempel kopplas till uppföljningen av hur avtalet tillämpas och följs. Eftersom artikeln gäller begränsning av utlänningars inresa hör den till området för lagstiftningen.

Artiklarna 5 och 6 hänför sig till att vardera avtalsparten, trots bestämmelserna i avtalet, förbehåller sig rätten att i sista hand tillämpa den nationella lagstiftningen. Enligt artikel 5.2 förbehåller sig Republiken Finlands regering rätten att i enlighet med sina gällande lagar och förordningar inte godkänna vilken som helst viss ansökan om uppehållstillstånd för feriearbete som den tagit emot, vägra inresa i landet för en japansk medborgare som har beviljats uppehållstillstånd för feriearbete, återkalla ett uppehållstillstånd som beviljats för feriearbete eller ut landet avlägsna en japansk medborgare som vistas i Republiken Finland med uppehållstillstånd för feriearbete. Enligt artikel 6 ska bestämmelserna i avtalet genomföras i enlighet med de lagar och förordningar som gäller i länderna i fråga.

Artiklarna är sedvanliga i avtal om feriearbete.

I *artikel 7* föreskrivs om ikraftträdande, ändring och upphävande av avtalet. Parterna ska skriftligen underrätta varandra när de har slutfört de interna förfaranden som krävs för att avtalet ska träda i kraft. Avtalet träder i kraft den trettionde dagen efter dagen för mottagande av den senare underrättelsen. Eventuella tvister som uppkommer vid tolkningen av avtalet ska lösas av parterna på diplomatisk väg. Parterna får förhandla om ändringar av avtalet. Vardera parten får tillfälligt helt eller delvis avbryta genomförandet av bestämmelserna i avtalet av hänsyn till allmän säkerhet, allmän ordning, folkhälsa eller migrationspolitik. Vardera parten kan säga upp avtalet med en uppsägningstid på tre månader. Vardera parten ska dock ta under positivt övervägande en begäran om inresa eller vistelse för en sådan medborgare som vid tidpunkten för uppsägningen eller avbrottet redan har blivit beviljat ett giltigt visum för feriearbete eller ett giltigt uppehållstillstånd.

Avtalet om feriearbete har upprättats i två exemplar på japanska, finska och engelska, vilka alla texter är lika giltiga. Vid avvikande tolkningar tillämpas i första hand den engelska versionen.

7 Ikraftträdande

Enligt artikel 7 i avtalet meddelar parterna varandra skriftligen när de har slutfört interna processer som krävs för att avtalet ska träda i kraft. Avtalet träder i kraft den trettionde dagen efter mottagande av den senare meddelande. Lagen i proposition föreslås träda i kraft vid tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet samtidigt med avtalet.

8 Bifall av Ålands lagting

I 59 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991) ingår bestämmelser om ikraftträdandet av internationella förpliktelser i landskapet. Om ett fördrag innehåller en bestämmelse i en fråga som faller inom landskapets behörighet, ska Ålands lagting för att bestämmelsen ska bli gällande i landskapet ge sitt bifall till den författning genom vilken bestämmelsen sätts i kraft. I 18 § i självstyrelselagen för Åland anges de frågor i vilka landskapet Åland har lagstiftningsbehörighet.

Avtalet mellan Finland och Japan om feriearbete innehåller inga bestämmelser som hör till Ålands behörighet.

9 Genomförande och uppföljning

Avsikten är att främja genomförandet av avtalet om feriearbete i samarbete med arbets- och näringsministeriet, utrikesministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, Utbildningsstyrelsen, Finlands ambassad i Tokyo och Japans ambassad.

Avsikten är att följa tillämpningen av avtalet om feriearbete och fullgörandet av avtalsförpliktelserna i den delegation för tillsynen över ärenden gällande utländska arbetstagare och företagares anställningsvillkor och uppehållstillstånd som finns vid arbets- och näringsministeriet. Bestämmelser om delegationen och dess uppgifter finns i 211 § i utlänningslagen.

10 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

10.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande.

En bestämmelse i ett fördrag eller en annan internationell förpliktelse ska enligt grundlagsutskottets praxis anses höra till området för lagstiftningen 1) om bestämmelsen gäller utövande eller inskränkning av en grundläggande fri- eller rättighet som är tryggad i grundlagen, 2) om bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter eller skyldigheter, 3) om det enligt grundlagen ska föreskrivas i lag om den sak som bestämmelsen avser, 4) om det finns gällande bestämmelser i lag om den sak som bestämmelsen avser, eller 5) om det enligt rådande uppfattning i Finland ska föreskrivas om saken i lag. En bestämmelse om en internationell förpliktelse hör på dessa grunder till området för lagstiftningen oavsett om den står i strid eller överensstämmer med en bestämmelse som utfärdats genom lag i Finland (exempelvis GrUU 11/2000 rd och GrUU 2/2000 rd).

Av bestämmelserna i avtalet mellan Finland och Japan om feriearbete hör artiklarna 1, 2, 3 och 4, som innehåller bestämmelser om skyldigheterna för Finlands regering, till området för lagstiftningen.

Bestämmelser om det ärende som avses i artikel 1 finns i 77 § (Annat uppehållstillstånd för förvärvsarbete) 1 mom. 11 punkten i utlänningslagen. I fråga om bestämmelserna i artikel 2 finns gällande bestämmelser i 60 § i utlänningslagen (Ansökan om uppehållstillstånd). I fråga om bestämmelserna i artikel 3 föreskrivs det i 53 § (Det första tidsbegränsade uppehållstillståndets längd) och 78 § (Rätt att arbeta med stöd av uppehållstillstånd) i utlänningslagen. Till bestämmelserna i artikel 4 hänför sig bland annat 5 § i utlänningslagen (Respekterande av utlänningars rättigheter).

Avtalet om feriearbete har en koppling också till 9 § i grundlagen. Enligt 9 § 4 mom. i grundlagen regleras rätten för utlänningar att resa in i Finland och att vistas i landet genom lag. Utgångspunkten för bestämmelsen är enligt förarbetena till revideringen av de grundläggande fri- och rättigheterna (RP 309/1993 rd) den huvudregel i internationell rätt enligt vilken utlänningar

inte har någon allmän rätt att bosätta sig i ett annat land. Därför ska rätten för utlänningar att resa in i Finland och vistas i landet regleras genom lag. Lagens innehåll ska stämma överens med Finlands internationella förpliktelser.

De nämnda omständigheterna framgår även av riksdagens grundlagsutskotts utlåtande GrUU 23/1998 rd.

I 94 § i grundlagen är det i själva verket fråga om att riksdagen då den godkänner fördrag eller andra internationella förpliktelser ger sitt samtycke till att republikens president eller statsrådet beslutar om att man förbinder sig till förpliktelsen.

Avtalet om feriearbete innehåller i enlighet med vad som anges ovan bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och som kräver riksdagens godkännande. I avtalet ingår emellertid inga bestämmelser som berör grundlagen på det sätt som avses i dess 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom.

Eftersom avtalet inte innehåller bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen, kan avtalet enligt regeringens uppfattning godkännas med enkel majoritet och förslaget till lag om sättande i kraft av avtalet godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm 1

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att riksdagen godkänner det i Tokyo den 11 maj 2022 ingångna avtalet mellan regeringen av Republiken Finlands regering och Japans regering om ett system med feriearbete.

Kläm 2

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lag

om avtalet med Japan om ett system med feriearbete

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Tokyo den 11 maj 2022 mellan Republiken Finlands regering och Japans regering ingångna avtalet om ett system med feriearbete ska gälla som lag, sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Bestämmelser om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i avtalet utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Om ikrafträdande av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 6 oktober 2022

Statsminister

Sanna Marin

Arbetsminister Tuula Haatainen

AVTAL MELLAN REPUBLIKEN FINLANDS REGERING OCH JAPANS REGERING OM ETT SYSTEM MED FERIEARBETE

Republiken Finlands regering och Japans regering (nedan gemensamt kallade ”parter” och separat ”part”), som

i en anda av att främja ett fördjupat samarbete mellan de två länderna

önskar ge sina medborgare, särskilt unga, större möjligheter att förstå kulturen och den allmänna livsstilen i det andra landet i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen mellan de två länderna,

har enats om följande:

Artikel 1

1. Japans regering beviljar visum för feriearbete till en finsk medborgare som är bosatt i Republiken Finland, om medborgaren uppfyller alla följande krav och Japans regering anser att det är ändamålsenligt att bevilja visum:

- a) medborgarens avsikt är att komma till Japan i första hand för att semestra,
- b) medborgaren är mellan arton (18) och trettio (30) år, inklusive dessa år, vid ansökan om visum för feriearbete,
- c) medborgaren åtföljs inte av någon som medborgaren ska försörja, med undantag för sådana som har ett av Japans regering beviljat visum för feriearbete eller annat visum,
- d) medborgaren har ett giltigt pass och returbiljett eller tillräckliga medel för att köpa returbiljett,
- e) medborgaren har tillräckliga medel för uppehållet under inledningen av sin vistelse i Japan,
- f) medborgaren har för avsikt att lämna Japan när vistelsen upphör och ändrar inte syftet med vistelsen under sin vistelse,
- g) Japans regering har inte tidigare beviljat medborgaren visum för feriearbete,
- h) medborgarens hälsotillstånd är gott,
- i) medborgaren har en tillräckligt omfattande sjukförsäkring,
- j) medborgaren saknar straffregister, och

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF FINLAND AND THE REPUBLIC OF JAPAN REGARDING A WORKING HOLIDAY SCHEME

The Government of the Republic of Finland and the Government of Japan (hereinafter referred to collectively as the “Parties” and individually as the “Party”),

In a spirit of promoting a closer co-operative relationship between the two countries, and

Desirous of providing wider opportunities for their nationals, particularly the youth, to appreciate the culture and general way of life of the other country for the purpose of promoting mutual understanding between the two countries,

Have agreed as follows:

Article 1

1. The Government of Japan will issue a working holiday visa to a national of the Republic of Finland residing in the Republic of Finland if such a national meets all of the following requirements and the Government of Japan deems appropriate:

- (a) intending to enter Japan primarily for the purpose of spending holidays;
- (b) being between eighteen (18) and thirty (30) years of age, both inclusive, at the time of application for a working holiday visa;
- (c) not being accompanied by dependents except for those in possession of working holiday visas or other visas issued by the Government of Japan;
- (d) possessing a valid passport, and a return travel ticket or sufficient funds with which to purchase such a ticket;
- (e) possessing reasonable funds for the maintenance during the initial period of his or her stay in Japan;
- (f) intending to leave Japan at the end of his or her stay and not altering his or her status of residence during the stay;
- (g) not having previously been issued a working holiday visa by the Government of Japan;
- (h) being in good health;
- (i) having sufficient medical insurance;
- (j) having no criminal record; and

k) medborgaren avser att under sin vistelse i Japan följa de lagar och förordningar som gäller i Japan.

2. Republiken Finlands regering beviljar uppehållstillstånd för feriearbete till en japansk medborgare, om medborgaren uppfyller alla följande krav och Republiken Finlands regering anser att det är ändamålsenligt att bevilja uppehållstillstånd:

a) medborgarens avsikt är att komma till Republiken Finland i första hand för att semestra,

b) medborgaren är mellan arton (18) och trettio (30) år, inklusive dessa år, vid ansökan om uppehållstillstånd för feriearbete,

c) medborgaren åtföljs inte av någon som personen ska försörja, med undantag för sådana som har ett av Republiken Finlands regering beviljat uppehållstillstånd för feriearbete eller annat uppehållstillstånd,

d) medborgaren har ett giltigt pass och returbiljett eller tillräckliga medel för att köpa returbiljett,

e) medborgaren har tillräckliga medel för uppehållet under inledningen av sin vistelse i Republiken Finland,

f) medborgaren har för avsikt att lämna Republiken Finland när vistelsen upphör och ändrar inte syftet med vistelsen under sin vistelse,

g) Republiken Finlands regering har inte tidigare beviljat medborgaren uppehållstillstånd för feriearbete,

h) medborgarens hälsotillstånd är gott,

i) medborgaren har en heltäckande sjukförsäkring som gäller under hela vistelsen i Republiken Finland,

j) medborgaren saknar straffregister, och

k) medborgaren avser att under sin vistelse i Republiken Finland följa de lagar och förordningar som gäller i Republiken Finland.

(k) intending to comply with the laws and regulations in force in Japan during his or her stay in Japan.

2. The Government of the Republic of Finland will issue a residence permit for a working holiday to a national of Japan if such a national meets all of the following requirements and the Government of the Republic of Finland deems appropriate:

(a) intending to enter the Republic of Finland primarily for the purpose of spending holidays;

(b) being between eighteen (18) and thirty (30) years of age, both inclusive, at the time of application for a residence permit for a working holiday;

(c) not being accompanied by dependents except for those in possession of residence permits for a working holiday or other residence permits issued by the Government of the Republic of Finland;

(d) possessing a valid passport, and a return travel ticket or sufficient funds with which to purchase such a ticket;

(e) possessing reasonable funds for the maintenance during the initial period of his or her stay in the Republic of Finland;

(f) intending to leave the Republic of Finland at the end of his or her stay and not altering his or her status of residence during the stay;

(g) not having previously been issued a residence permit for a working holiday by the Government of the Republic of Finland;

(h) being in good health;

(i) holding a comprehensive medical and hospitalization insurance which shall remain in effect throughout his or her stay in the Republic of Finland;

(j) having no criminal record; and

(k) intending to comply with the laws and regulations in force in the Republic of Finland during his or her stay in the Republic of Finland.

Artikel 2

1. Japans regering tillåter att medborgare i Republiken Finland ansöker om visum för feriearbete vid Japans ambassad i Republiken Finland. Vid behov intervjuar representanter för Japans ambassad en sökande för att klargöra sökandens behörighet.

2. Republiken Finlands regering tillåter att japanska medborgare ansöker om uppehållstillstånd för feriearbete vid Republiken Finlands ambassad i Japan eller på webben. Vid

Article 2

1. The Government of Japan shall permit a national of the Republic of Finland to apply for a working holiday visa at the Embassy of Japan located in the Republic of Finland. When necessary, the applicant will be interviewed by the representatives of the Embassy of Japan to determine his or her eligibility.

2. The Government of the Republic of Finland shall permit a national of Japan to apply for a residence permit for a working holiday

behov intervjuar representanter för Republiken Finlands ambassad en sökande för att klarlägga sökandens behörighet.

Artikel 3

1. Japans regering tillåter en medborgare i Republiken Finland som har ett giltigt visum för feriearbete att vistas i Japan högst ett (1) år från ankomstdagen och tillåter personen att tillfälligt under vistelsen arbeta för att komplettera sitt resekapital i enlighet med de lagar och förordningar som gäller i Japan.

2. Republiken Finlands regering tillåter en japansk medborgare som har ett giltigt uppehållstillstånd för feriearbete att vistas i Republiken Finland högst ett (1) år från dagen för beviljande av uppehållstillståndet och tillåter personen att tillfälligt under vistelsen arbeta för att komplettera sitt resekapital i enlighet med de lagar och förordningar som gäller i Republiken Finland.

Artikel 4

Vardera parten ska årligen fastställa det antal visum för feriearbete eller uppehållstillstånd för feriearbete som parten kan bevilja medborgare i det andra landet och på diplomatisk väg meddela den andra parten antalet.

Artikel 5

1. Trots bestämmelserna i artiklarna 1 och 3 förbehåller sig Japans regering rätten att i enlighet med sina gällande lagar och förordningar inte godkänna vilken som helst viss ansökan om visum för feriearbete som den tagit emot, vägra inresa till Japan för en medborgare i Republiken Finland som har beviljats visum för feriearbete, återkalla ett visum för feriearbete eller ur landet avlägsna en medborgare i Republiken Finland som har anlänt till Japan med ett visum för feriearbete.

at the Embassy of the Republic of Finland located in Japan or online. When necessary, the applicant will be interviewed by the representatives of the Embassy of the Republic of Finland to determine his or her eligibility.

Article 3

1. The Government of Japan shall permit a national of the Republic of Finland who possesses a valid working holiday visa to stay in Japan as a participant of the Working Holiday Scheme for a period of up to one (1) year from the date of entry and allow him or her to engage in employment as an incidental activity of his or her holiday during the stay for the purpose of supplementing his or her travel funds in accordance with the laws and regulations in force in Japan.

2. The Government of the Republic of Finland shall permit a national of Japan who possesses a valid residence permit for a working holiday to stay in the Republic of Finland as a participant of the Working Holiday Scheme for a period of up to one (1) year from the date of issuance of the said permit and allow him or her to engage in employment as an incidental activity of his or her holiday during the stay for the purpose of supplementing his or her travel funds in accordance with the laws and regulations in force in the Republic of Finland.

Article 4

Each Party shall determine annually the number of working holiday visas or residence permits for a working holiday it may issue for nationals of the other country and shall notify the other Party of such a number through diplomatic channels.

Article 5

1. Notwithstanding the provisions of Articles 1 and 3, the Government of Japan reserves the right not to approve any particular application for a working holiday visa which it receives, to refuse entry into Japan to any national of the Republic of Finland who has been issued a working holiday visa, to revoke a working holiday visa, or to remove any national of the Republic of Finland who has entered Japan under a working holiday visa, in accordance with its laws and regulations in force.

2. Trots bestämmelserna i artiklarna 1 och 3 förbehåller sig Republiken Finlands regering rätten att i enlighet med sina gällande lagar och förordningar inte godkänna vilken som helst viss ansökan om uppehållstillstånd för feriearbete som den tagit emot, vägra inresa i landet för en japansk medborgare som har beviljats uppehållstillstånd för feriearbete, återkalla ett uppehållstillstånd som beviljats för feriearbete eller ur landet avlägsna en japansk medborgare som vistas i Republiken Finland med uppehållstillstånd för feriearbete.

Artikel 6

Bestämmelserna i detta avtal ska genomföras i enlighet med de lagar och förordningar som gäller i länderna i fråga.

Artikel 7

1. Parterna ska skriftligen underrätta varandra, på diplomatisk väg, när de har slutfört de interna förfaranden som krävs för att detta avtal ska träda i kraft. Detta avtal träder i kraft den trettionde (30) dagen efter dagen för mottagandet av den senare underrättelsen.

2. Eventuella tvister som uppkommer vid tolkningen av detta avtal ska lösas av parterna på diplomatisk väg.

3. Parterna får när som helst förhandla om ändringar av detta avtal. Ändringarna ska göras skriftligen. Eventuella ändringar träder i kraft på de villkor som anges i bestämmelserna i punkt 1 i denna artikel.

4. Vardera parten får tillfälligt helt eller delvis avbryta genomförandet av bestämmelserna i detta avtal av hänsyn till allmän säkerhet, allmän ordning, folkhälsa eller migrationspolitik. Ett sådant avbrott och upphörandet av ett sådant avbrott ska omedelbart meddelas den andra parten på diplomatisk väg.

5. Vardera parten kan säga upp detta avtal genom att tre (3) månader i förväg skriftligen meddela den andra parten om uppsägningen på diplomatisk väg.

6. Trots uppsägning av detta avtal eller avbrytande av genomförandet av någon be-

2. Notwithstanding the provisions of Articles 1 and 3, the Government of the Republic of Finland reserves the right not to approve any particular application for a residence permit for a working holiday which it receives, to refuse entry into the Republic of Finland to any national of Japan who has been issued a residence permit for a working holiday, to revoke a residence permit for a working holiday, or to remove any national of Japan who stays in the Republic of Finland under a residence permit for a working holiday, in accordance with its laws and regulations in force.

Article 6

The provisions of this Agreement shall be implemented in accordance with the laws and regulations in force in the respective countries.

Article 7

1. The Parties shall notify each other, in writing, of the completion of their respective internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement through diplomatic channels. This Agreement shall enter into force on the thirtieth (30th) day after the latter of the dates of receipt of the notifications.

2. Any dispute regarding the interpretation of this Agreement shall be resolved by the Parties through diplomatic channels.

3. Amendments to this Agreement may be negotiated between the Parties at any time. The amendments shall be concluded in a written form. Any amendments shall enter into force in the same conditions as referred to in the provisions of paragraph 1 of this Article.

4. Either Party may suspend the implementation of the provisions of this Agreement, in whole or in part, temporarily for reasons of public security, public order, public health or immigration considerations. Any such suspension and the lifting thereof shall be notified immediately to the other Party through diplomatic channels.

5. Either Party may terminate this Agreement by giving three (3) months written notice to the other Party through diplomatic channels.

6. Notwithstanding the termination of this Agreement or the suspension of the imple-

stämmelse i det, om inte parterna på diplomatisk väg beslutar något annat, ska vardera parten ta under positivt övervägande en begäran om inresa eller vistelse av en sådan medborgare i det andra landet som på dagen för uppsägningen eller avbrytandet har blivit beviljad ett giltigt visum för feriearbete eller ett giltigt uppehållstillstånd för feriearbete eller har fått tillstånd att vistas på den andra partens territorium med stöd av artikel 3.

TILL BEKRÄFTELSE AV DETTA har undertecknade, vederbörligen bemyndigade av sina respektive regeringar, undertecknat detta avtal.

UPPRÄTTAT i Tokyo den 11 maj 2022 i två exemplar på finska, japanska och engelska, vilka alla texter är lika giltiga. Vid avvikande tolkningar tillämpas i första hand den engelska versionen.

För Republiken Finlands regering

För Japans regering

mentation of any provision of this Agreement, unless otherwise decided by the Parties through diplomatic channels, each Party shall afford favourable consideration to the request for entry or stay of any national of the other country who, at the date of such termination or suspension, has been issued a valid working holiday visa or a valid residence permit for a working holiday, or has been permitted to stay in the territory of the country of that Party in accordance with Article 3.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorized by their respective Governments, have signed this Agreement.

DONE at Tokyo on the 11th day of May 2022, in duplicate in the Finnish, Japanese and English languages, all texts being equally authentic. In case of any divergence of interpretation, the English text shall prevail.

For the government of the Republic of Finland

For the government of Japan